

PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

Informacja o zdarzeniu [raport]

Numer ewidencyjny zdarzenia:	0097/10			
Rodzaj zdarzenia:	WYPADEK			
Data zdarzenia:	30 stycznia 2010 r.			
Miejsce zdarzenia:	Nowy Targ (EPNT)			
Rodzaj, typ statku powietrznego:	Szybowiec SZD-50-3 Puchacz			
Dowódca SP:	Pilot szybowcowy			
Liczba ofiar / rodzaj obrażeń:	<i>Śmiertelne</i>	<i>Poważne</i>	<i>Lekkie</i>	<i>Bez obrażeń</i>
	-	-	-	2
Nadzorujący badanie:	Michał Cichoń (do 10.11.2016 r.) / Patrycja Pacak (od 08.01.2018 r.)			
Podmiot badający:	PKBWL			
Skład zespołu badawczego:	NIE WYZNACZONO			
Forma dokumentu zawierającego wyniki:	Informacja o zdarzeniu (raport)			
Zalecenia:	NIE			
Adresat zaleceń:	NIE DOTYCZY			
Data zakończenia badania:	10 kwietnia 2018 r.			

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

W dniu 30.01.2010 r., o godzinie 12:23 LMT, pilot szybowcowy wystartował za samolotem holującym Jak-12M na szybowcu SZD-50-3 Puchacz do swojego kolejnego lotu z podróżnym na pokładzie. Był to trzeci z zaplanowanych pięciu lotów pasażerskich. Po wyczepieniu szybowca na wysokości 500 m nad lotniskiem pilot wykonał kilka figur akrobacji podstawowej. Następnie wykonał krąg nadlotniskowy lewy i skierował szybowiec na prostą do lądowania na kierunku 090°.

Szybowiec przyziemił z niedolotem (w odległości ok. 100 m przed dolnym ogranicznikiem) bez fazy wytrzymania. Tuż po przyziemieniu nastąpiło uderzenie przodem kadłuba w zamarzną nierówność lotniska. Szybowiec został wybity na wysokość ok. 0,5 m i przyziemił na koło przednie.

W wyniku zdarzenia uszkodzeniu uległa przednia część kadłuba szybowca (m.in.: uszkodzone poszycie w okolicach owiewki koła przedniego, wyrwany fragment podłogi oraz wylaminowana wręga w konsoli zawieszenia drążka w przedniej kabynie). Pilot i podróżny nie odnieśli obrażeń.

Analiza zdarzenia dokonana przez użytkownika wykazała, że pilot wykonywał krąg nadlotniskowy prawdopodobnie w warunkach deficytu wysokości. Ponadto warunki meteorologiczne w dniu zdarzenia (szary zimowy dzień, pełne pokrycie chmurami Sc, oświetlenie zacierające szczegóły na ziemi, „rozmyty horyzont”) oraz brak wyłożenia punktów referencyjnych w postaci znaków startowych na lotnisku pokrytym jednolitą pokrywą śnieżną (po interwencji prezesa Aeroklubu Nowy Targ wyłożony został ogranicznik dolny) utrudniały dokonanie prawidłowej oceny odległości, wysokości i kąta szybowania. Dodatkowym utrudnieniem przy małym doświadczeniu lotniczym pilota było wykonywanie lotu z drugiej kabiny. Pilot nie posiadał doświadczenia w wykonywaniu lotów z zaśnieżonego pasa – 1 lot w 2009 r., przed przystąpieniem do lotów nie wykonał sprawdzenia nawierzchni pola wzlotów, jak również nie zapoznał się z komunikatem meteorologicznym. O zamiarze wykonywania lotów nie poinformował Kierownika Szkolenia (HT) Aeroklubu Nowy Targ.

Pilot rozpoczął szkolenie lotnicze w 2004 r. Licencję szybowcową PL(G) uzyskał w 2009 r. z ważnością do 18.05.2014 r. Posiadał także licencję PPL(A) ważną do 23.01.2014 r. Przed dniem zdarzenia nalot ogólny pilota na szybowcach wynosił 65 h 34 min w 149 lotach. Na szybowcu Puchacz jego nalot samodzielny wynosił 21 h 43 min. Posiadał uprawnienie do akrobacji podstawowej uzyskane w 2006 r. z wpisem w książce ucznia-pilota.

Przyczyna zdarzenia lotniczego:

- **Nieprawidłowa organizacja lotów.**

Działania profilaktyczne podjęte przez podmiot badający:

- 1) Decyzją Kierownika Szkolenia (HT) Aeroklubu Nowy Targ, z powodu zastrzeżeń co do organizacji, przygotowania i wykonywania lotów, pilot został zawieszony w wykonywaniu czynności lotniczych.
- 2) Do czasu konferencji lotno-technicznej w Aeroklubie Nowy Targ wstrzymane zostały wszystkie loty za wyjątkiem lotów falowych.

- 3) W procesie szkolenia postanowiono zwrócić szczególną uwagę na konieczność sprawdzania nawierzchni pola startów i lądowań.
- 4) W przypadku wykonywania lotów na zaśnieżonej powierzchni zalecono wyklądać pełne znaki startowe z dodatkowym oznaczeniem miejsca przyziemienia (zgodnie z Instrukcją Wykonywania Lotów).
- 5) Zabroniono wykonywania lotów z drugiej kabiny przez pilotów nie będących instruktorami lub kandydatami na instruktorów po ukończonych lotach metodycznych.

Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:

Komisja nie sformułowała **zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.**

Komentarz Komisji:

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych po zapoznaniu się ze zgromadzonymi informacjami zakończyła badanie wypadku lotniczego ze względu na rażące naruszenia przepisów prawa lotniczego oraz zasad dobrej praktyki lotniczej.

Nieprawidłowości przy organizacji lotów stanowiły poważne zagrożenie dla wykonywanych operacji lotniczych oraz osób w nich uczestniczących. Niewłaściwe jest jakiegokolwiek planowanie lotów, a w szczególności lotów pasażerskich, bez wiedzy Kierownika Szkolenia (HT), który pełni w organizacji funkcję nadzoru nad aktualnym stanem wyszkolenia pilotów, ich uprawnieniami i wymaganiami bieżącej praktyki lotniczej niezbędnymi do utrzymania kwalifikacji w zakresie nie niższym niż w chwili ich uzyskania.

Koniec

	Imię i nazwisko	Podpis
Nadzorujący badanie:	Patrycja Pacak	